
This is the **published version** of the bachelor thesis:

Schinkel Bertran, Sergi; Hernandez Perez, Enrique, dir. El mètode Ayuso : una anàlisi sobre la figura política d'Isabel Díaz Ayuso, mètodes i motius d'una consolidació meteòrica. 2024. (Grau en Ciència Política i Gestió Pública)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/300942>

under the terms of the license

**UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA
FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTiques I SOCIOLOGIA**

EL MÈTODE AYUSO

**UNA ANÀLISI SOBRE LA FIGURA
POLÍTICA D'ISABEL DÍAZ AYUSO,
MÈTODES I MOTIUS D'UNA
CONSOLIDACIÓ METEÒRICA**

TREBALL DE FINAL DE GRAU

**GRAU EN CIÈNCIA POLÍTICA I GESTIÓ PÚBLICA
AMB MENCIÓ EN ANÀLISI POLÍTICA
DISSET DE MAIG DE DOS MIL VINT-I-QUATRE**

AUTOR(S): Sergi Schinkel Bertran.

TUTOR/A: Enrique Hernández.

Resum

Per a uns la reencarnació de Lady Di i per a altres la de Margaret Thatcher, les emocions que desperta la figura política d'Isabel Díaz Ayuso són tan polisèmiques com el comunisme i la llibertat. Considerada un dels actors més rellevants i interessants de l'arena política nacional dels darrers anys. Donada la seva forma d'adreçar-se a allò públic i fer dialèctica, la que avui és Presidenta de la Comunidad de Madrid, ha posicionat el seu discurs com el paradigmàtic en temps rècord, esdevenint un element indispensable en l'anàlisi del rumb, el voler, i el què de la política espanyola. És per tot que la confecció d'aquesta investigació parteix de la voluntat d'analitzar la figura de la madrilenya com a líder de masses, com a hiperlíderessa, com a guia, estrella i messiès en la seva consolidació com a acer inoxidable; tot plegat a partir d'una desconstrucció de la particular corrent comunicativa que entona.

Resumen

Para unos la reencarnación de Lady Di y para otros la de Margaret Thatcher, las emociones que despierta la figura política de Isabel Díaz Ayuso son tan polisémicas como el comunismo y la libertad. Considerada como uno de los actores más relevantes e interesantes de la arena política nacional de los últimos años. Dada su forma de dirigirse a lo público y hacer dialéctica, la que hoy es Presidenta de la Comunidad de Madrid, ha posicionado su discurso como el paradigmático en tiempo récord, convirtiéndose en un elemento indispensable en el análisis del rumbo, el querer, y el qué de la política española. Por todo ello, la confección de esta investigación parte de la voluntad de analizar la figura de la madrileña como líder de masas, como hiperlíderessa, como guía, estrella y mesías en su consolidación como acero inoxidable; todo ello a partir de una deconstrucción de la particular corriente comunicativa que entona.

Abstract

For some the reincarnation of Lady Di and for others that of Margaret Thatcher, the emotions evoked by the political figure of Isabel Díaz Ayuso are as polysemic as communism and freedom. Considered one of the most relevant and interesting actors in recent years in the Spanish political arena given her way of addressing the public and making dialectics, today's President of the Community of Madrid has positioned her speech as paradigmatic in record time, becoming a key element in the analysis of the course and the will of Spanish politics. It is off this that the confection of this research originates from the desire to analyze the figure of the Madrilenian as a leader of the masses, as a hyper-leader, as a guide, star, and messiah in its consolidation as stainless steel; all based on a deconstruction of the particular communicative current that she intones.

Uittreksel

Voor sommigen de reïncarnatie van Lady Di en voor anderen die van Margaret Thatcher, de emoties die het politieke figuur Isabel Díaz Ayuso oproept net zo polysemitisch als communisme en vrijheid. Beschouwd als een van de meest relevante en interessante acteurs van de afgelopen jaren in de Spaanse politieke arena, gezien haar manier om het publiek aan te spreken en dialectiek te maken, heeft degene die nu voorzitter is van de Comunidad de Madrid haar toespraak als paradigmatisch gepositioneerd in recordtijd en werd een onmisbaar element in de analyse van de koers en het wil van de Spaanse politiek. Het is vanwege alles dat de voorbereiding van dit onderzoek vertrekt vanuit de wens om het figuur van de Madrileense te analyseren als leider van de massa, als hyperleider, als gids, ster en messias in zijn consolidatie als roestvrij staal; allemaal gebaseerd op een deconstructie van de specifieke communicatieve stroming die intoneert.

Paraules clau: Hiperlideratge, estratègia de comunicació, comunicació política, lideratge femení, polarització, crispació, populisme, trumpisme.

Palabras clave: Hiperliderage, estrategia de comunicación, comunicación política, liderazgo femenino, polarización, crispación, populismo, trumpismo.

Key words: Hyperleadership, communication strategy, political communication, female leadership, polarization, tension, populism, Trumpism.

Trefwoorden: Hyperleiderschap, communicatiestrategie, politieke communicatie, vrouwelijk leiderschap, polarisatie, spanning, populisme, Trumpisme.

*A totes les persones que han fet possible que hi hagi un camí per recórrer.
A tots els meus mestres: pare i mare, família, amics i professionals. Al meu
tutor per la seva incondicionalitat i a la docent que em salvà la carrera.*

*A l'Administració madrilenya per obrir-me les seves portes. I a Isabel Díaz
Ayuso, per l'emoció expressada quan sapigué que arribà a la ciència.*

ÍNDIX

INTRODUCCIÓ	6
OBJECTIUS	7
ESTAT DE LA QÜESTIÓ	7
JUSTIFICACIÓ	8
MARC TEÒRIC	9
Sobre l'estudi de la construcció del líder: una síntesi introductòria	9
Disciplines d'Anàlisi: com detectar el líder	9
I què el fa líder?	10
El Filtre dels Mitjans de Comunicació en la Constitució del Lideratge	11
Apunts sobre Espanya	14
METODOLOGIA	14
SOBRE ELS SUBJECTES D'ESTUDI	15
Sobre Isabel Díaz-Ayuso	15
Sobre Madrid	16
CONTEXTOS	17
Context Cultural	17
Context Polític	18
RANAS, SAPOS Y LIBERTAD: ANATOMIA DEL DISCURS D'ISABEL DÍAZ AYUSO	20
Ayuso i la classe social: entre la pija i la quinqui	20
Me da igual, ¡me encanta!: sense filtres	21
Libertad o pies de cemento: Make Madrid free again	22
Pongamos que hablo de Madrid: libertad, atascos, cañas y tu ex	23
Madrid es España, y España es Madrid. ¿Qué es Madrid si no es España?	24
¡Que vienen los socialistas! los filoetarras, los independentistas, los terroristas, ¡y los comunistas!: adversaris percebuts.	25
AYUSOPASIÓN: #YoConAyuso, siempre.	27
CONCLUSIONS	29
BIBLIOGRAFIA	31
Publicacions	31
Recursos en Xarxa	32
ANNEXOS	34
Dades per a l'elaboració dels gràfics del punt Ayusopasión	34
Entrevista amb el Gabinete de Presidencia de la Comunidad de Madrid	41
Galeria d'imatges: Un recorregut pel treball de camp a Madrid	48

INTRODUCCIÓ

Cap figura política ha despertat tant interès mediàtic en els últims anys com Isabel Díaz Ayuso. Destacable pel seu caràcter polític i personal, singular si més no dins la promoció política nacional; el sumatori de tot plegat ha fet que, sense visualitzar la figura de la qual avui és Presidenta de la Comunidad de Madrid (CAM), sigui impossible entendre el rumb, el voler, i el què de la política espanyola.

I és que Isabel Díaz Ayuso s'ha transformat en una de les figures claus dins la política espanyola, fins al punt de despertar rumors, passions, cops de cap, i il·lusions a parts iguals, tant en una base rutinària com sobre una omnipresent candidatura a la Presidència del Gobierno de España, ja que, sense precedents i en temps rècord, ha aconseguit una popularitat quasi superior a la dels líders, anteriors i actuals, del Partit Popular (PP), consolidant-la com a l'opció alternativa més popular entre l'electorat.¹

L'ascens en popularitat de la de Chamberí ha estat, sense cap dubte, meteòric, i la seva consolidació com a líder política, espectacular. I és que és això mateix, l'espectacle, amb unes dosis de confrontació, polarització, personalisme i populisme el que protagonitza la idiosincràsia política de la popular, convertint-la en una espècie de *Britannia* a la mesetària, en la nova Lady Madrid.

Una mescla d'agressivitat, enginy i rapidesa discursiva així com una ideologia idiosincràtica que minva entre el nacional-conservadorisme i un independentisme madrileny de neoliberalisme desacomplexat i *unapologetic*, han fet d'Ayuso un imam per a la viralitat en xarxes socials, i de les seves planes i explícites paraules en el perfecte inici de discussió en la taula del pitjor bar, en un

¹Segons l'*Estudi nº3421 sobre Audiencias de Medios de Comunicación Social* del Centro de Investigaciones Sociológicas (CIS), corresponent al període comprès entre setembre i octubre de 2023, Isabel Díaz Ayuso apareix com a l'alternativa política més popular per a encapçalar la Presidencia del Gobierno (Q30R). El baròmetre del CIS de març de 2022 valorava la Presidenta de la CAM amb 4,5/10 punts, una centèsima per sota d'Alberto Núñez Feijóo (PP) i tres per sobre de Yolanda Díaz (Sumar, anteriorment Unidas Podemos).

mem per a la destrucció de qualsevol conversa adulta. Demagògica, pallussa i cateta per a l'esquerra; estratègia, plana i vocal per a la dreta; i la perfecta castiza-salvadora per a la seva base, tots coincideixen que els encantaria tenir-la com a estrella. I és que l'estrella d'Ayuso, igual que les llums de Madrid, de moment, no s'apaga.

OBJECTIUS

L'objectiu del present treball és aplicar la majoria de conceptes teòrics i visions tensades durant el curs del Grau per tal d'analitzar de manera definitiva i transversal la figura política d'Isabel Díaz Ayuso, construïda de manera natural amb els filtres, però, d'un màster universitari en Comunicació Política i Protocol, i de Miguel Ángel Rodríguez, assessor.

Essent el lideratge com a tal un fenomen observable en una àmplia gamma d'activitats humanes i de caràcter polisèmic, el present treball consistirà en una anàlisi extensiva de la creació i projecció de la seva imatge en les darreres tres legislatures regionals (2019-). Per al correcte desenvolupament del mateix s'analitzaran les principals variables que entren en la construcció del seu discurs així com el paper dels mitjans de comunicació en l'amplificació de la seva figura.

És, per tant, que no treballem sota criteris qualitius, apostant per una anàlisi de la forma de comunicar, exercir, i desenvolupar l'activitat política d'Isabel Díaz Ayuso des d'una perspectiva més aviat teòrica.

ESTAT DE LA QÜESTIÓ

A vísperes del primer solstici del 2024 no existeix un gran catàleg d'estudis acadèmics sobre el lideratge d'Isabel Díaz Ayuso, descansant la crítica més àmplia de les conductes, imatge pública i caràcter de la mateixa a articles d'opinió de

petites i grans publicacions.² Així mateix, detectem que la propagada idea que la Presidenta de la CAM pugui arribar a presidir les primeres files del Partido Popular en els propers anys, ha pogut esdevenir un dels principals motius per a l'endarreriment d'un estudi ampli i constructiu de la seva figura com a líder. Així doncs, la *qüestió Ayuso* és d'allò més líquida. I tan líquida. A març de 2024 reservem un títol alternatiu per a aquest treball: *The Rise and Fall d'Isabel Díaz Ayuso, una anàlisi exprés de la que fou Presidenta de molts*, a tall de rèquiem, si escau.

JUSTIFICACIÓ

Tot i ser l'estat de la qüestió quelcom complicat per a la compleció de la present investigació, considerem que 1) donada l'alta velocitat de la consolidació de la Presidenta de la CAM com a figura política dins el sistema polític espanyol, 2) la proliferació dels discursos populistes dins la comunitat internacional, i l'auge dels femenins, 2.1) l'alt seguiment de personalismes a mode fanàtic i l'increment en l'aposta del personalisme com a mitjà electoral, 3) la rellevància d'Ayuso en la configuració interna del principal partit de l'espectre dret espanyol i a escala nacional en estat d'intensa polarització, i 4) l'alta atracció i difusió mediàtica que els moviments de la Presidenta generen, desembocant en un *Ayusisme sense límits* o *Ayusopasión*, creiem que un estudi del cas és d'allò més rellevant per a poder entendre el funcionament i el rumb de política nacional i de la reconfiguració interna dels partits espanyols en els propers anys.

² Destaquem *Porque me da la gana: Ayuso, la nueva lideresa* (2023), de la periodista Alicia Gutiérrez com la publicació més extensa centrada en els moviments i conductes d'Isabel Díaz Ayuso en l'arena política.

MARC TEÒRIC

Sobre l'estudi de la construcció del líder: una síntesi introductòria

La major part dels qui han estudiat el lideratge polític des de la perspectiva de les ciències socials “no han coincidit ni en la definició, ni en l'enfocament o orientació des del qual presentar l'anàlisi” (Delgado Fernández, 2004, p.24). I és que el lideratge com a tal és un fenomen observable “en una àmplia gamma d'activitats humanes” (Fernández, 2004, p.7); així com “un element fonamental en el desenvolupament i progrés de la societat”, necessari per a l'organització de la pau, la convivència i la salvaguarda de tot plegat.

En un primer intent d'ordenar una més que augurada espiral de caos teòric, destaquem que l'impuls de qualificar algú com a líder és definit per la visió general que la persona ha constituït un referent geogràfic, polític, administratiu, etc. en l'espai-temps que ocupa. No tot aquell que tingui la capacitat o recursos materials per a generar un canvi, però, ha necessàriament de ser anomenat líder. I és que en una proposta de síntesi, les regularitats en les quals autors com Santiago Delgado coincideixen a l'hora d'estudiar el lideratge són: 1) que es tracta d'un procés, 2) que ve de la mà de la influència, 3) que s'exerceix dins o respecte a un grup, i 4) que té una finalitat.

Disciplines d'Anàlisi: com detectar el líder

La recerca per a la determinació d'una guia per a l'estudi de lideratge ha donat a lloc a diferents enfocaments. El primer essent: la desconstrucció i observació de les característiques personals dels qui són o foren líders. Normalment capitanejat per historiadors, destaca la responsabilitat i el rendiment en les accions que descansen en l'individu com els principals factors que el feren paladí. Un estudi d'aquestes característiques sol derivar, però, en un aïllament i en una desesperació per a la rèplica d'elements entre el passat i el present amb l'aspiració de poder batejar un corrent.

D'altra banda, l'enfocament posicional-contingent, "contempla el lideratge en relació amb la posició que ocupa el líder i la circumstància en la qual es veu obligat a desenvolupar-se" (Northouse, 2001, p.55) en tant que, en paraules d'Ortega y Gasset, "*el hombre existe constitutivamente en una determinada circunstancia*". La separació figura-context és impossible, ja que és competència del líder la de, a través de la influència i un procés de comunicació, "dur a terme una sèrie d'objectius específics en una situació particular" (Tannebau, Wescheler & Massarik, 1961).

A vísceres de la inauguració del nou mil·lenni sorgí una *neo* proposta en l'enfocament de l'estudi del lideratge. De la mà de Mostafa Rejai (1931) i Kay Phillips (1941-2018), aquesta establí que el líder seria aquell capaç de seduir, atreure o persuadir un determinat grup perquè s'adhereixi a les metes que ell ha identificat com a desitjables, i iniciï un moviment "la satisfacció del qual també seria beneficiosa per a ells", com si d'un director d'orquestra es tractés, que no toca cada instrument sinó que matisa les aportacions plurals.

I què el fa líder?

En un efímer consens teòric entre autors de les escoles d'enfocament esmentades trobem que cinc variables en interacció són les que determinen les diferents formes de lideratge: 1) la personalitat, 2) els rols, 3) les tasques, 4) els valors, i 5) l'entorn específic. La combinació dels criteris proposats, i amb la premissa que els líders no només símbols sinó organitzadors de les activitats dels membres del grup, Jean Blondel (1929-2022) distingeix dues dimensions en el lideratge: l'extensió i la profunditat d'aquest, amb l'impacte com a variable central, oferint una tipologia de nou models diferents per a la classificació del líder:

TAULA I: Tipologia del Lideratge - Blondel

INTENSITAT DEL CANVI				
IMPACTE EN EL TEMPS		Canvi mínim (Maintenance)	Canvi moderat	Canvi profund (Large change)
	Gran	Salvador (Saviour)	Paternalista / Populista	Ideòleg (Ideologues)
	Moderat	Confrontador	Redefinidor	Reformista
	Petit o especialitzat	Gestor (Managers)	Reajustadors (Adjusters)	Innovador (Innovators)

Font: Taula extreta de *Political leadership. Towards a general analysis* (1987), de Jean Blondel.
Editat a Londres. Adaptat de l'anglès.

El Filtre dels Mitjans de Comunicació en la Constitució del Lideratge

Entenent la política com la mobilització de les voluntats alienes, el seu procés requereix dos elements indispensables: comunicació i seguiment. Així doncs, els mitjans de comunicació es consoliden com el canal (en la versió més simple del Model de Shannon i Weaver) del qual els polítics depenen en el manteniment de la presència pública i guanyar suport. I és que són els mitjans els principals legitimadors de la paraula, més els principals transformadors de la normalitat en tant que font de soroll, descansant-hi un gran protagonisme en la constitució d'una opinió pública circular o no.

L'Escola de Chicago va inserir per primer cop, en el marc de l'anomenada "revolució behaviorista", variables psicoanalítiques en l'estudi de la participació política, desplaçant les institucions i les estructures legals i de poder com a nucli d'investigació per a passar a observar el comportament de l'individu com a persona i en grup. L'impacte dels mitjans de comunicació en l'elecció de vot entraren com a variable, una investigació que estendrà el debat sobre la primacia de les estructures o l'agència en la composició del comportament humà.

L'obra clàssica *The People's Choice: How the Voter Makes Up His Mind in a Presidential Campaign* (1944), de Paul F. Lazarsfeld, Bernard Berelson i Hazel Gaudet, agrupats dins l'Escola de Columbia, inaugura una etapa en l'estudi del comportament electoral en quant formulà un model sobre la comunicació de masses que posà en tela de judici la llavors acceptada teoria hipodèrmica.³ L'individu, doncs, es presenta atomitzat sota un aïllament físico-espacial-normatiu. *The People's Choice* trobà que el principal efecte de l'exposició als mitjans de comunicació no era la modificació de les preferències dels votants (només un 14% de la mostra canviava el seu vot cap a un altre partit) sinó la consolidació i activació de les creences individuals prèvies a la campanya.

Els postulats en els quals es mou Lazarsfeld, però, podrien considerar-se obsolets davant la dimensionalització dels mitjans de comunicació i la premissa de la informació com un cinquè element constitutiu de la nostra realitat, reconceptualitzades a partir de la 2^aGM. I és que les dades que envolten les investigacions esmentades fotografien un període dominat per la premsa escrita i radiofònica dins una societat industrial, electoralment semi-dependent de la identificació partidista, amb un pes relativament significatiu de la militància. Actualment, en una societat postindustrial (i on l'etapa postmoderna actua com a contrapart cultural) la televisió ha capturat la primera posició, registren dades del 2023.⁴

³ Definim la *teoria de l'agulla hipodèrmica* com un model de comunicació derivat del treball del politòleg nord-americà Harold Lasswell que sosté que quan el receptor rep un missatge, penetra directament en el seu jo, acceptant-lo per complet.

⁴ Segons l'*Estudi n°3421 sobre Audiencias de Medios de Comunicación Social* del Centro de Investigaciones Sociológicas (CIS), corresponent al període comprès entre setembre i octubre de 2023, un 72,1% dels espanyols assegura estar "molt o bastant" informats de l'actualitat política (P1).

Els mitjans més utilitzats pels enquestats per a mantenir-se informats (P3) són 1) la Televisió (69,8%) —un 18,7% acostuma a visualitzar els informatius a Antena 3, un 16,1% a TVE / La 1, mentre un 8,5 ho fa a La Sexta—, 2) la Premsa (55,1%) —un 10,1% llegeix El País en una base diària o quasi-diària, un 5,1% recorre a El Mundo, i un 3,1% a La Vanguardia— 3) les Xarxes Socials (44,1%) —un 30,7% usa Instagram, un 26,2% Facebook per al fet esmentat, un 23,5% Twitter / X, i un 8,3% TikTok—, i 4) la Ràdio (43,5%) —Cadena SER, Onda Cero, i la COPE, en ordre descendent d'ús.

En quant a la *Confiança* en els mitjans (P21), els mitjans que generen més confiança són, en ordre descendent: 1) la Ràdio (55,5%), 2) la Premsa (53,2%), la Televisió (41,2%), i, amb una notable diferència, 4) les Xarxes Socials (15,0%).

I és que la televisió és, indiscutiblement, el més revolucionari de tots els mitjans en quant al tractament de les campanyes i propaganda electoral, ara audiovisual, i en la influència de les orientacions cognitives de l'electorat. En la recerca i la concepció del lideratge, la televisió va 1) canviar la forma d'entendre'l, 2) afavorir la personalització de la política i, 3) consolidar la tendència a considerar els ciutadans com a receptors passius del procés polític, substituint les estructures anteriors basades en l'afiliació política. Per consegüent, l'elecció en un context dominat per lo visual, es converteix en 'presidencial'. En aquest sentit, la comunicació moderna reforça el paper dels dirigents polítics. "Tendeix a confiar a la televisió un rol autònom en la selecció de l'agenda política, desplaçant l'arena política des de les institucions als mitjans" (Colomé, 2005).

L'Abecé de l'exposició a la televisió, el manual de la *telegènia* política, s'escrigué durant el *Kennedy v. Nixon* (1960). Paral·lelament, inaugurarà la dialèctica líder-ciudadà, i posarà l'accent en la seva relació de necessitat. La "massmedificació" de tot plegat farà que el polític prengui el paper de seductor, perseguint l'estètica per sobre de l'ètica, i despolititzant, si més no, el perfil del governant. Amb la ciutadania que l'observa, jugarà al 'cites' amb el binomi de la *identificació-idealització*. Ens referim a que l'electoral prega per algú amb qui identificar-se, a la vegada que realçar, engrandir i estimar.

El conjunt exposat afirmarà la política com un "espectacle que produeix espectadors abans que produir electors, que s'interessa més en els contrastos entre les personalitats que en els conflictes polítics o ideològics, que inspira adhesions emocionals o simpaties temporals i fugaces, que ocasiona èxits irresistibles però també fracassos, que pot transformar la força en 'soroll'".⁵ Un desdibuixat límit de la seducció conduirà, inevitablement, a una estructura interna 'catch-all' i, a poc a poc, a la "massmediatització" de la societat.

⁵ Grossi, 1987.

Apunts sobre Espanya

La relació política-televisió és particularment interessant en el cas espanyol. La singularitat del cas descansa en la instauració d'un model democràtic, un sistema polític i de partits en un país del Centre en un moment en la que la televisió ja havia conquerit la seva preeminència dins el mercat de la comunicació massiva. Aquest element serà decisiu en la construcció dels partits polítics, alguns dels quals passaran de ser clandestins a partits de masses amb tendències *catch-all*, donant rellevància als lideratges, a la personalització de les campanyes electorals i la deriva d'unes eleccions parlamentàries a una mecànica d'elecció presidencialista.

I tot i que el primer debat electoral televisat no succeí fins a l'any 1993 per a la configuració de la V Legislatura, on el PP d'Aznar sortí de la residualitat d'AP i el PSOE ja era consolidat com a força d'esquerres, podem parlar d'un personalisme en la política espanyola des de la seva creació, des de la caiguda de la figura d'Adolfo Suárez (UCD), i la consolidació de Felipe González (PSOE) com a "locomotora electoral" socialista, fins avui.

METODOLOGIA

Donat el baix volum d'investigacions prèvies sobre l'estudi que plantegem i donat el caràcter teòric del propi, la metodologia de la present anàlisi consistirà en: 1) la realització d'una revisió bibliogràfica de diferents teories i enfocaments sobre lideratge per a 2) la seva posterior projecció sobre la figura de Díaz Ayuso, identificant els trets més distintius de la seva personalitat, i com aquests es projecten institucional i mediàticament, entrecreuant-los en el context cultural (o *zeitgeist*) en el que es produeix el seu ascens politico-social. Treballant sempre sota una base d'anàlisi de contextos (emprant, doncs, una visió posicional-contingent), deconstruirem les idees com quelcom ordena la seva visió i que configura la seva visió de la realitat, racionalitzant els *inputs* i transformant-los de manera particular. Així mateix, analitzarem la rèplica dels seus seguidors, en tant que atorgadors de

legitimitat en l'exercici i a través dels quals s'estableix una relació de necessitat; per a poder entendre la seva acció política, com a *output* de tot lo exposat.

La present investigació compta també amb una part d'estudi de camp, realitzada a partir de l'assistència als actes del Dos de Mayo per a la impregnació de la realitat paradigmàtica madrilenya i de la relació entre seguidors i conductora. Així mateix, el Treball disposa de la transcripció d'una entrevista verbal amb l'assessor adjunt d'Isabel Díaz Ayuso i membre del Gabinet de Presidència de la Comunidad de Madrid, materialitzada a la Real Casa de Correos. Podeu trobar-la a l'apartat 'Annexos'

SOBRE ELS SUBJECTES D'ESTUDI

Sobre Isabel Díaz-Ayuso

Isabel Díaz Ayuso (n. 1978) és veïna del districte madrileny de Chamberí, a l'alameda central de la capital. Es graduà en Periodisme per la UCM i s'especialitzà en Comunicació Política i Protocol. Durant la seva etapa universitària es va interessar per la configuració i estructura de la xarxa política. Ideològicament, segons Eduardo García Serrano, la madrilenya era “*una falangista de rompe y rasga*”, arribant a perseguir-lo “*de forma un poco agobiante por los pasillos -como un caniche- para que le hablase de Ramiro Ledesma, Eugenio Montes, Eugenio Lostau y Primo de Rivera*”. L'any 2005 s'afilià a les joventuts del Partit Popular, mentre els seus estudis superiors la inmersiren en el món dels mitjans de comunicació. El seu vincle amb el partit va captar l'atenció d'Alfredo Prada, qui la fitxà per al Departament de Premsa del PP de Madrid, on conegué a la llavors Presidenta Esperanza Aguirre (2003-12), per a qui va gestionar el compte de Twitter (ara inactiu) del seu gos, el Pecas, que definí com “incontrolable, liberal y seductor”. Circa 2015 dirigí l'àrea virtual del PP de Madrid, esdevenint una figura clau en la campanya digital de Cristina Cifuentes.

Els factors que condugueren Ayuso a les primeres files del Partit Popular emmarquen una època més que tumultuosa per al partit que, assetjat per la corrupció interna, havia perdut el suport de gran part de l'opinió pública. La dimissió de Cifuentes, la no elecció del vicepresident Ángel Garrido i l'efímer govern en funcions de Pedro Rollán, etc. constitueixen una sèrie d'elements que determinaren que Pablo Casado apostés per la de Chamberí. Díaz-Ayuso resultà electe Presidenta de la CAM per primera ocasió amb els resultats de les eleccions regionals del 26-M-2019, bloquejant la investidura d'Ángel Gabilondo (PSOE) via un acord amb Ciudadans i Vox. Des d'ençà ha passat de ser una completa desconeguda en el panorama polític espanyol a modelar el Parlament a la seva imatge.

Sobre Madrid

Situada en el centre geogràfic de la península Ibèrica, Madrid es consagra com el centre neuràlgic, polític, social, financer i mediàtic d'Espanya. Promocionat com el lloc de l'èxit, la cruïlla de les cultures nacionals, la que harmonitza la diferència, allà on neixen els somnis, “dónde regresa siempre el fugitivo”.

Políticament, Madrid ha gaudit de vint-i-nou “veranos azules” ininterromputs (1995-2024), des de la seva constitució via l'Article 154 de la CE, que la catalogava com una regió amb característiques especials. Un èxit electoral facilitat pel tint blanc-i-blau de les seves infraestructures i institucions de *hard* i *soft power*, contribuidores a una associació inconscient de la ciutat amb el liberalisme polític, personalitzat pel Partit Popular.

CONTEXTOS

Segons Teun Van Dijk⁶, “no és la situació social-comunicativa la que influeix en les estructures verbals/discursives, sinó la seva representació mental en cada participant”. El context, doncs, influeix en el discurs i viceversa, i la comprensió de situacions específiques es fa a través de models mentals. Cerquem, doncs, les narratives subjacents en la societat, el relat col·lectiu que narra sobre la mateixa, i que fan que les característiques personals d'Isabel Díaz Ayuso tinguin èxit.

Context Cultural

Podem posicionar el paradigma cultural actual en el que molts anomenen ‘postmodernisme’. Tot i que torna a ser un concepte sense massa consens acadèmic, i que es troba en conflicte amb l’Escola de Frankfurt i els corrents marxistes, però que es troba assentada via la globalització, treballarem sobre la següent aproximació. Definim postmodernisme, doncs, com aquella lògica cultural que acompanya la societat post-industrial, en la que una tercera etapa del capitalisme traspasa l’omnipresència de la classe obrera, traslladant-la a un segon plànol i és de qüestionar els meta-relats promulgats per la Il·lustració, tals com la veritat única, el científisme i l’androcentrisme entre altres, obrint pas a l’emancipació del subjecte raonant i a la dialèctica de l’esperit, que conformarien una revolució individualista caracteritzada per l’erosió de les identitats socials, el relativisme, i l’abandonament de les grans ideologies, amb conseqüències apàtiques que desperten sentiments d’indiferència respecte a la massa.⁷

L’afany per a la consagració de la identitat i del que és propi com a quelcom únic i superior, sumat a un paradigma dominat per les forces mediàtiques i la cosmovisió geo-social del post-2001, han fet erosionar el que s’ha anomenat com

⁶ Nascut l’any 1943, autor de *The Handbook of Discourse Analysis* [2001], *Discourse and Power* [2008], *Discourse and Knowledge. A sociocognitive approach* [2014], entre altres.

⁷ La present definició del terme ‘postmodernisme’ ha estat confeccionada en base a conceptualitzacions prèvies de Jameson, Madel, i Lyotard, així com d’una proposta de síntesi de la Universidad Autónoma de CDMX. Podeu trobar-los referenciats a l’apartat ‘Bibliografia’.

guerra cultural. Representades per les polítiques d'identitat, les guerres culturals es basen en enfrontaments constants de civelles culturals argumentades sota principis morals, valors i maneres de viure que desafien la societat multicultural per a l'hegemonia d'una cultura sobre l'altra. En aquest escenari, el *jo* que es projecta seria un constructe artificialment construït i imposat per les forces externes que, sota un pretext de sobrevivència (de sobrevenir) amb les variables exteriors, seria capaç d'actuar autònomament i de constituir-se com a quelcom líquid.

El concepte ha sigut escenificat en diverses ocasions, amb Inés Arrimadas (C's) autodefensant-se com a Sant Jordi contra d'independentisme mentre manifestava un taulell ideològic inclinat cap a les postures catalanistes. Ho veiem també amb Cayetana Álvarez de Toledo (PP), qui es presentà com víctima d'un taulell de joc inclinat cap a l'esquerra en tant que aquesta havia fet dels seus valors allò hegemònic. El posicionament de certes coordenades de la dreta⁸ en la part central de l'*espiral del silenci* validarà l'aparició d'una sense complexes i sense disculpes, que lluitaria per la consagració de l'individu i la fi de les grans ideologies⁹; que es revoltaria contra la direcció moral de l'Estat i que projectaria l'esquerra com un bloc en blanc i negre.

Context Polític

La sensació que els partits polítics es troben 1) altament mediatitzats, 2) altament filtrats i 3) altament dirigits per una cúpula superior, sense atenció cap a

⁸ Ens referim a “certes coordenades de la dreta” per a evitar l'englobació de l'espectre de la dreta política espanyola en el seu conjunt, aplicant-ho a personalitats puntuals dins la pròpia. Destaquem que el “rearmament intel·lectual de la dreta” per a fer front a una “hegemonia cultural de l'esquerra”, puix crear una espècie de *gramscisme* de dreta, és un concepte propi de la *Nouvelle Droite* de Benoist, un moviment d'extrema dreta sorgit a França a la dècada de 1960. Tot i que és destacable en els graus ideològics de la nova extrema dreta o del neofeixisme, creiem que el concepte és aplicable a la figura política d'Isabel Díaz Ayuso (*ex*: “Comunismo o Libertad; més endavant), en tant que “desvirtualitzadora de la dialèctica de l'esquerra des de la seva pròpia llibertat” (La Razón, 2021) més no al conjunt del Partit Popular, Ciutadans, et cetera.

⁹ “Hoy tiene mucho mérito no dejarse engañar por las ideologías, que quieren infectarlo todo de politización, enfrentamiento y una realidad paralela inventada que quiere distraernos de lo que sí pasa y de lo que tenemos que hacer”. Isabel Díaz Ayuso, gener de 2023. Extret d'un article de Sergio Soto per al *Huffington Post*.

la seva audiència cívica i sense agència alguna ergo governen per al buit, no és exclusiva de l'actualitat.

Un context d'incertesa econòmica i destapaments de centenes de casos de corrupció culminaren l'any 2011 en el Moviment 15-M, la més recent fotografia que la relació político-ciudadà mostrava símptomes d'esgotament. El sentiment que la classe política havia quedat aïllada, que les paraules eren buides i/o desconnectades, i que el catàleg d'opcions era estret, caduc, es traduí en un desinterès general per la política, així com en l'aparició de moviments populistes, des de Podemos fins Vox, que prometien la reconquesta d'allò públic a la ciutadania, i que advocaven per un retorn a l'Espanya 'viva' i 'quotidiana', entre el costumbrisme i la pintura de gènere. Una aspiració per la quotidianitat que conformaria una ideologia vinculada a certes qüestions com la propietat o la seguretat que, al seu torn, busca la seva representació. (Dioni López, 2021, p.20) Una metamorfosi de les necessitats de retorn i quotidianitat s'instalarà en el col·lectiu també en l'era pandèmica.

RANAS, SAPOS Y LIBERTAD: ANATOMIA DEL DISCURS D'ISABEL DÍAZ AYUSO

Isabel Díaz Ayuso va irrompre a les primeres files del Partit Popular desmarcant-se de la senda dels seus predecessors, instal·lant un estil discursiu propi que desafiava la línia de la política nacional d'ençà. Esdevenint una vocal del xoc contra l'establert, una *antiestablishment* a la *reaccionària*, Ayuso es va transformar en carn de titular, ocupant l'espai mediàtic possible, consolidant el seu com un mode de fer política en 140 caràcters: clar, curt, i cridaner; parresiu. El pa que alimenta el circ. La direcció agressiva cap als seus oponents, la polarització sistemàtica des de la campanya electoral del 4-M-2021 i un programa electoral inexistent en el debat polític però sí al web oficial “para aquellos que lo deseen”, són *grosso modo* alguns dels trets característics del caràcter comunicatiu de la de Chamberí.

Ayuso i la classe social: entre la pija i la quinqu

En el marc del qüestionament dels grans meta-relats, la Presidenta de la CAM presenta les classes socials com a quelcom sobrevingut i propi de la Guerra Freda, en tant que les circumstàncies de la globalització, l'ordre liberal internacional i la consolidació de la democràcia espanyola presenten un escenari temporal i geo-social en el que l'ascensor social és possible. Malgrat sí acostuma a distingir entre rics i pobres (tot i que digué que “La gente de Serrano vive igual que la de Pan Bendito” [Público, 2022]), manifesta que aquests són capaços de sobrepassar l'eix del capital en la seva identitat, i entendre's “en un bar tomando una caña”. “En Madrid”.¹⁰ I tot i que és cert que el teixit associatiu de la capital va anar disminuint notablement durant i després de la Transició (Gutiérrez, 2023), reduint l'espai a locals semblants als que Ayuso promociona, és el segment de la

¹⁰ Isabel Díaz Ayuso, durant la campanya electoral del 4-M-2021: “Algunos tienen que entender, y aceptar que el discurso obrero del siglo XIX se está cayendo. Porque hoy los ciudadanos son ciudadanos libres, que lo que quieren es salir adelante con sus proyectos vitales, su pelea, sus anhelos, sus desvelos etc. (...) Y por tanto, nosotros lo que vamos a defender con pasión es esta Comunidad, que es tradición y es vanguardia, en la que hombres y mujeres no estamos enfrentados, en la que ricos y pobres somos capaces de entendernos en la terraza en un bar, en la que estamos unidos a un mismo proyecto, que es vivir a la madrileña”. A Madrid, onze d'abril de dos mil vint-i-u. Recollit per *El Mundo*.

separació de la riquesa el que destaca com a “incorrecte”, però és que són precisament les dades i la ciència del que l’Ayusisme escapa (Gutiérrez, 2023).

Paral·lelament, Isabel Díaz-Ayuso ha estat capaç de projectar-se com una persona de classe mitjana que ha aconseguit arribar a la cúspide de la política regional gràcies a ser membre del club de la “cultura de l’esforç” i de saber de tot una mica. Perquè Ayuso és *pija* i és *quinqui*.¹¹ Una *working girl* de classe mitjana que viu de lloguer en un pis de seixanta metres al barri que la va veure créixer. Una neoconservadora amb valors que assegura haver perdut la fe als nou anys, però que continua reivindicant un tradicionalisme arrelat mentre el particularitza amb modernitats. Una oficial que condueix un VW Golf de segona mà.¹² Una *facha* amb tatuatge de Depeche Mode i samarreta de Héroes del Silencio. Una *catch-all* en persona. Una más. Una luchadora de la calle. Una innocent i una rebel. Una Chica.¹³

***Me da igual, ¡me encanta!*¹⁴: sense filtres**

Si alguna cosa continua distingint la Presidenta de la CAM dels seus companys és l’albir i l’autodeterminació amb la qual aquesta defensa el seu projecte i la seva persona davant organismes institucionals, personalitats i públic. Directa i poc pensada, espontània i autèntica, que projecta no ser cribada per cap filtre mental o de partit sinó des del *jo* que sempre va ser, l’opció de comunicació verbal per la qual Ayuso destaca, sembla haver enamorat el seu electorat. Parlem de les popularment anomenades *Ayusadas*. Volants de la confrontació i de caràcter

¹¹ De *La Pija y la Quinqui*, un pòdcast creat i presentat per Carlos Peguero “Carlos Peguer” i María Ángeles Maturana “Mariang”, criticat per ser “el bressol del postmodernisme castellà”, així com “una fotografia del gen del post-15M: progressisme-conservador moderat de gen bipartidista i sociològicament socialista”. Destacà pel seu paper en la campanya electoral del 23-J-2023, on feren una entrevista informal a Pedro Sánchez.

¹² Dades extretes del recull *¡Porque me da la gana! Ayuso: la nueva lideresa* (2023), de la periodista Alicia Gutiérrez.

¹³ Destaquem el mot “Chica” per a paral·lelitzar una expressió d’infantilització de la imatge de la figura de la dona que va ser notablement popular en xarxes socials i en espais en xarxa de gent jove durant l’any 2023. Una reinterpretació de la *bimbo* que encara debat el seu origen entre el sexisme, la reapropiació de la imatge de la dona i la reinterpretació de la feminitat.

¹⁴ De la pista “Me Encanta” (2013), de Nancys Rubias, l’aposta musical de Mario Vaquerizo (n. 1974). Una versió a l’espanyol de “I Love It” (2012), d’Icona Pop i Charli XCX.

populista, seran les *Ayusadas* (enunciats sense contrastació entonats com a veritat absoluta a l'estil de l'*Africa is a country* de Boris Johnson) el que la convertiran en la preferida per a gestors i usuaris de xarxes socials i televisions privades que, amb l'increment del capital econòmic com a objectiu perenne, cercaran l'explotació del missatge que més fàcilment multipliqui.

Libertad o pies de cemento: Make Madrid free again

Seguidora del que molts politòlegs anomenen *estratègia de la crispació*, Ayuso s'allunya de la petjada de la seva mare política, Esperanza Aguirre, per a emmirallar-se amb l'estratègia que va portar Donald Trump a la cúspide". (Gutiérrez, 2023) I és que la madrilenya "agafa el manual del trumpisme i passa a l'atac". (Público, 2021) Del vestigi d'Eva Perón revitalitza el populisme amb aire femení i amb un huracà liberal presenta l'art de viure a la madrilenya.

Sostingut sobre una base social privilegiada i una base ideològica profundament nacionalista, l'Ayusisme presenta Madrid com una ciutat-estat que és, paradòicament, Espanya. La Presidenta estén una catifa vermella a la llibertat a Madrid i convida a tots aquells que en el seu viatge vital s'hi trobaren en la cruïlla de les pluralitats espanyoles, a gaudir-la. Aquesta fou, essencialment, la totalitat de la propaganda electoral del Partit Popular de la campanya del 4-M-2021.¹⁵ Però, què significa la llibertat d'Ayuso?

Reminiscent del *Make America Great Again*, eslògan de la campanya de Donald Trump per a la cursa a la Presidència dels EUA l'any 2016, cataloguem la Libertad madrilenya com una sentència grandiloqüent, sense un programa ni

¹⁵ La paraula 'Libertad' es troba capitalitzada al programa electoral del PP de Madrid per a les eleccions del 4-M-2021, atorgant-li l'estatus de mot propi, com si fos quelcom viu o destacable. Es troba escrita en fins a onze ocasions a la introducció del document. Cita "*Defendemos un modelo reformista y liberal,(...) un modelo que funciona (...) y que ha permitido que todos los madrileños puedan desarrollar su propio proyecto de vida. El crecimiento económico, la expansión de las clases medias, la atracción de empresas y talento y los servicios públicos eficaces responden a este modelo político liberal y aperturista. Es el modelo que recoge el programa electoral que tienes en tus manos y que se puede resumir en una sola idea: Libertad.*"

estratègia definida, creada per a l'efervescència de l'honor, la grandiositat i la gràcia. Una gregueria sense poesia.

L'èxit de la campanya Libertad destaca, doncs, en la realització d'una presentació “molt allunyada dels grans gestos, buits massa vegades, que els ciutadans han sabut interpretar en els seus exactes termes i que han identificat a la figura de la candidata popular. Isabel Díaz-Ayuso ha desvirtuat la dialèctica de l'esquerra, ja que posa l'accent en el dret de les persones a desenvolupar-se socialment i laboralment des de la seva pròpia llibertat (Editorial, 2021)”. El paradigma social de la postpandèmia, afegim, va proporcionar un ambient idíl·lic per a l'èxit de la proposta Libertad. “Si el desig era per a Hegel la presència d'una absència, Díaz Ayuso va detectar clarament el desig latent de la societat espanyola en general; en una situació de pandèmia, de restriccions, d'aïllament, el discurs de la llibertat emplenava un buit que va posar en suspens la vida normal del ciutadà. La pandèmia va posar en relleu una de les condicions que estructuren la nostra societat actual d'una forma crua i desproveïda de filtres, de narratives ètiques o èpiques i que assenyalava un buit del qual era molt difícil apartar la mirada durant la crisi (Valdés, 2021). Una falta evidenciada per una situació excepcional, que Ayuso va transformar en un discurs polític, en una evocació d'un passat sense restriccions, oposat al seu antagonista, Pedro Sánchez (“Fight For Your Right to Party”, que cantaven els Beastie Boys), que va passar a representar la ineficàcia i la improvització de la gestió, així com la incomprensió de les necessitats reals dels madrilenys, més enllà de la situació objectiva.”¹⁶

Pongamos que hablo de Madrid¹⁷: libertad, atascos, cañas y tu ex

Sumat a la reivindicació de la llibertat com a element idiosincràtic de la doctrina Ayusista, la Presidenta de la CAM presumia, durant la campanya del 4-M-2021, d'aspirar a continuar liderant un territori amb una manera de viure ben particular: el viure a la madrilenya. Poc definit i, si definit, qüestionat, el viure a la madrilenya passa per 1) ser o sentirse lliure “muchacha gente me dice ‘soy libre, porque

¹⁶ Ortega Martín de Pozuelo, 2022. *La Construcción del Hiperliderazgo Político*, p.33.

¹⁷ De “Pongamos Que Hablo de Madrid” (1980), de Joaquín Sabina.

vivo en Madrid”¹⁸, 2) poder canviar de parella i no trobarte-la mai més donada la vasta superfície de la Comunitat i el constant flux de persones, 3) un flux i un nivell de moviment tan gran que saturarà les autovies i avingudes, “y qué sería de Madrid sin los atascos en la M-30 a las tres de la mañana”¹⁹, i 4) enfrontar-se als obstacles del dia a dia per a, finalment, poder pendre una canya a una terrassa amb els teus amics més íntims. I què incompetent negar l’èxit del viure a la madrilenya si “todo el mundo quiere estar en Madrid”.

Projectant un Madrid “dónde nadie está pendiente de cuánto cobra uno y el otro, y sin clases sociales como nos intenta vender la izquierda”²⁰, “en un Madrid de todos y para todos”, l’Ayusisme rebutja tota dada que posi en dubte la grandiloqüència de la seva visió de la madrilenyeta, mentre eleva la capital a l’estatus de nació de ple dret a la vegada que promulga un discurs ultraliberal que més que senyalar la pobresa, la romantitza.

Madrid es España, y España es Madrid. ¿Qué es Madrid si no es España?

Yo estaba en el medio: giraban las otras en corro y yo era el centro. Ya el corro se rompe, ya se hacen Estado los pueblos, y aquí de vacío girando sola me quedo. (...) ¡Madrid! (...) Mire el sujeto las vueltas que da el mundo para estarse quieto.

Primera versió de l’himne de la Comunidad de Madrid (1983), per Agustín García Calvo.

Que “és injust tractar Madrid com a la resta de CCAA” completa les declaracions que Isabel Díaz Ayuso feia a la premsa a quan era preguntada per l’adherència de la Comunitat a les mesures restrictives a l’oci durant el “segon

¹⁸ Extret d’un mitin del Partido Popular protagonitzat per Isabel Díaz Ayuso en el marc de les eleccions del 4-M-2021. A Madrid, vint-i-sis d’abril de dos mil vint-i-u. Recollit per *Público*.

¹⁹ Adaptat del discurs d’Isabel Díaz Ayuso en una roda de premsa després d’un esdeveniment de *Vanity Fair*. A Madrid el vint-i-quatre de dos mil vint-i-u. Recollit per Aurora Intxausti per a *El País*.

²⁰ Paraules entonades per Isabel Díaz Ayuso. A Madrid el vuit de maig de dos mil vint-i-dos en roda de premsa. Destacar a *elDiario.es*.

confinament” de la COVID-19, a la vegada que presumia d’estar vivint una segona part de la Movida Madrileña. I és que, a banda d’apropriar-se de l’oci com a quelcom revolucionari de les mans de l’esquerra cap al liberalisme econòmic, la Presidenta va dir allò que tots sabien més ningú mai va atrevir-se a entonar: Madrid es España. I tú també ets Madrid. Al igual que ella. Per lo que ets España. Tots som Madrid i, per tant, tots som España. Ara, quina España som?

¡Que vienen los socialistas!²¹ los filoetarras, los independentistas, los terroristas, ¡y los comunistas!: adversaris percebuts.

- “‘Comunismo o Libertad’. ¿No es extremadamente polarizador?

- Sí. No voy a decir que no soy culpable. Lo que sí sé es que está mal.”

Miguel Ángel Rodríguez, assessor d’Isabel Díaz Ayuso respon a Jon Sistiaga. Per a *Otro Enfoque*, de Cuatro.
Abril de 2024.

El binomi Ayuso-Libertad que consolidà la popular com a la figura més rellevant de la política regional i la otorgà la majoria absoluta a l’Asamblea de Madrid, és incomprensible si s’obvia la relació bipolar, incompatible i antagònica entre la Presidenta de la CAM i el Presidente del Gobierno Pedro Sánchez (PSOE; 2018-present) i, fins la seva partida de la política institucional, amb l’ex-vicepresident segon Pablo Iglesias (Unidas Podemos; 2020-21).²² I és que la reivindicació d’un model de convivència i dinamització vital particular a la capital hauria estat enfocat d’altra manera, hauria tingut un altre tipus d’èxit, o hagués estat

²¹ Del film *¡Qué vienen los socialistas!* (1982), del director Mariano Ozores (n. 1927).

²² Tot i ser una confrontació essencialment política, la bipolaritat Ayuso-Iglesias té una càrrega també simbòlica. Ambdós nasqueren el mateix dia, i es graduaren a la mateixa promoció al mateix centre, la Universidad Complutense de Madrid (UCM). Quan Iglesias deixà el seu càrrec com a vicepresident del Segon Govern Sánchez per a presentar-se contra Ayuso a les eleccions madrilenyes del 4-M-2021, ella digué “España me debe una por haber echado a Pablo Iglesias de la Moncloa”. Després dels resultats de les esmentades, (PP 65 v. UP 10), Iglesias abandonà la política institucional. Dinàmiques similars tot i en menor grau es donen també amb el PSOE a l’Asamblea de Madrid i amb Más Madrid.

irrellevant, anecdòtic o inexistent si una constant confrontació amb “l’elit” institucional nacional no hagués esdevingut.

És per tot que Isabel Díaz Ayuso, tot i des de la política regional, s’ha consolidat com la més ferme opositora a les polítiques públiques que entona el Gobierno de España, que en conjunt crea un model executiu, d’Estat i de societat, un imaginari polític del qual discrepa. D’aquesta manera, la Presidenta de la CAM es presenta a ella i al seu projecte neoliberal com la resistència a l’anti-Espanya, governada per “socialcomunistas amigos de la revolución bolivariana y de la dictadura venezolana”²³ i cercadors “d’una constitució a la carta” per a “amics independentistes”, “adoctrinadors” i altres “terroristes” enemics de la bona Espanya, que Ayuso concep i personifica. Així doncs, l’antagonisme madrileny s’ha configurat com una lluita entre dues concepcions-món (ex. *Comunismo o Libertad*), entre la llibertat (econòmica, de circulació, educativa [ex. llei pròpia v. la Ley Celaá]) i la seguretat i solidaritat (la primera sanitària, la segona fiscal), constituint-hi una cultura política i jurídica amb dues concepcions del món on no hi ha cap possibilitat de conciliació, ni molt menys de síntesi integradora.

Presentant-se contínuament amb un perfil de valentia davant els poderosos, com una Chica davant una estructura patriarcal protagonitzada per una violenta imatge d’un grup d’homes amb tratje (reminiscent de la reinterpretació cinematogràfica de la vida de Margaret Thatcher, *The Iron Lady* [2011]) davant una interpretació particular de les escriptures estructurals d’una balança cultural inclinada cap a l’esquerra (ex: *su* feminismo, *su* España, fins el punt que “si te llaman fascista es que estás en el lado bueno”²⁴), el relat d’Ayuso convida a un *efecte underdog*, és a dir, a una solidarització de l’opinió pública davant un individu que és percebut com a dèbil, diana de discriminació (ex. lo de IDA “que me dijeron que venía del equipo de Iván Redondo”)²⁵ o persecució per un Altre.

²³ Apatat de varies intervencions d’Isabel Díaz Ayuso quan és preguntada per l’acció i configuració del Gobierno de España. Vegeu l’article (2024) de Rafael Fernández per *La Razón* com a exemple.

²⁴ Declarà Ayuso a Ana Rosa Quintana el quinze de març de dos mil vint-i-u.

²⁵ Declarà Ayuso a *Salvados* (2021).

El sumatori de tot plegat desemboca en una imatge i una sensació particularment gratificant del projecte popular per als seus seguidors: el Madrid d'Ayuso, amb els particularismes territorials que li són innats, i a través de la cruïlla cultural que exposa ser, es presenta com una contracultura. El centre de l'espiral de silenci que no callarà, que vestirà de roig quan tot sigui blanc. La tomba del *sanchismo* i dels seus còmplices. La solució final a l'anti-Espanya. I Ayuso, la seva dirigent. L'escollida pel poble sorgida del poble que salvarà al poble d'una imminent dictadura de l'esquerra radical. La messies.

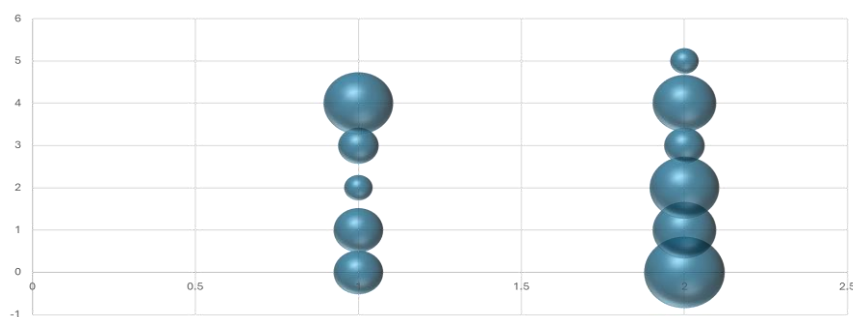
AYUSOPASIÓN: #YoConAyuso, siempre.

Sense seguidors no hi ha líder. Ni sense líder, seguidors. Els enllaços recíprocs entre el aquests mantenen una dialèctica complexa. En la naturalesa de la identificació, els individus que conformen el grup substitueixen el seu ideal del *jo* per un mateix objecte, el director, el líder, amb qui els uniria una relació d'idealització.

En un intent de codificar què és el que destaquen els seguidors de la Presidenta de la seva figura analitzem el compte de TikTok *Ayusopasión*, per tal de poder obtenir una mostra lo més representativa i més propera possible al pensament real dels seguidors que són, essencialment, titulars i interactuadors de/amb el perfil.²⁶

Gràfic I

Creuament variable 'Actitut' (C5; ordenades) i 'Tipus de Comentari' (C8; abscisses)

²⁶ Podeu trobar la fitxa tècnica de la investigació així com la Taula usada per a l'elaboració dels gràfics a l'apartat 'Annexos' del present treball.

Font: Gràfic de dispersió d'elaboració pròpia. Basat en les dades recuperables a l'apartat 'Annexos'.

Variables transformades: A X → 0 = Negació del missatge
→ 1 = Reiteració
→ 2 = Engrandiment de la figura

A Y → 0 = Humanització
→ 1 = Discussió
→ 2 = Qüestionament
→ 3 = Fiscalització
→ 4 = Confrontació
→ 5 = Persona

Comentari: No existeix negació del missatge entonat per Ayuso per part dels seguidors concentrats a *Ayusopasión*. L'engrandiment és la tendència més concentrada, sobretot quan la Presidenta presenta una qüestió humanitzadora i fiscalitzadora. La reiteració és la tendència més alta quant el missatge és de caire confrontiu.

Així mateix, destaquem com l'espai digital seleccionat en una paritat del que els seguidors d'Ayuso destaquen, comprimeix un contingut multimèdia breu, poderós i efectiu que genera una reacció immediata. Observem una individualització car el protagonisme quasi absolut de la figura de la Presidenta (només a 4 de 40 vídeos no són protagonitzats per ella) i l'escassa presència d'altres polítics o de simbologia partidista (només en 2 ocasions). Pel que fa als àmbits privats (Ex: #3, #21, #31), observem una major presència d'actors o activitats. Paral·lelament observem un ús estratègic dels espais socials representats: els espais d'escenari (públics, oficials i mediàtics), que traslladen una imatge de Díaz Ayuso com a política en acció constant a través del *storydoing*, mentre que els privats funcionen de manera discursiva com a *backstage*, alimentant la sensació d'accedir a la persona després de la política. Tot plegat genera una aura d'autenticitat que la presenta com una més; amb la capacitat, però, d'enfrontar-se a l'escenari institucional.

CONCLUSIONS

Durant el transcurs del present Treball hem analitzat els que identifiquem com trets que han marcat la consolidació de la figura d'Isabel Díaz Ayuso en l'arena política nacional: 1) l'estructura del sistema polític espanyol i la configuració del mateix en una societat post-industrial, 2) el context cultural i polític que l'envolten, 3) els recursos comunicatius de la Presidenta, i 4) la reacció del seu electorat.

En una discussió entonada en paral·lel a l'exposició dels arguments, hem pogut veure de manera reiterada com, comunicativament: lluny de presentar una campanya de propostes, la Presidenta de la CAM atorga tot el valor del seu projecte a idees altisonants i aptes a la interpretació personal com la 'llibertat' o les 'ganes', aconseguint consolidar una verdadera identitat ideològica, accentuada parcialment pel context de l'era pandèmica.

És per tot que parlem de l'Ayusisme no com una doctrina política sinó com una disciplina de la comunicació per a la construcció d'un hiperlideratge polític. Un projecte que no es dirigeix a l'electorat, sinó que aspira a moure tota la massa, sigui o no afí a la disciplina del Partit Popular. Per a tal, fa ús d'una mescla de tècniques d'hiperlideratge *dur* (capacitat de direcció i comunicació, confrontació amb iguals o majors, política dura), i elements *soft* (agència individual dirigida a la humanització i la proximitat; salutació i emoció), presentant-se com una persona propera i igual (un amateurisme calculat més propi al d'una *influencer*), més una rebel del carrer, una revolucionària i una *punki* (reminiscent de l'era de les candidatures d'unitat popular i, en cert grau, de Silvio Berlusconi).

L'èxit dels seus enunciats descansa en un missatge reduccionista i sensacionalista, de fàcil consum, crispació i mercantilització; puix formula que, quant més gran la diana, més petit i menys precís ha de ser el missatge. Un traçat recte de la paraula que no es perdi entre vocables impossibles ni conceptes de crítica política. Aquest tipus de missatge, paral·lelament, beneficia les plataformes. Un kamikaze comunicatiu que ha transformat el seu discurs particular en el

paradigmàtic en temps rècord per mitjà de projectar Madrid com un plató gegant d'on és la reina i on els mitjans li fan la cort.

És per tot que anomenem l'Ayusisme com un corrent comunicatiu de caire personalista, un assaig neoliberal de gen trumpista que suma tres voluntats: 1) l'autocràcia [en tant que actor polaritzador, primer pas per al *democratic backsliding* i l'ascens d'atmosferes autoritàries, segons estudis del V-Dem Institute], 2) la instauració d'un paradís neoliberal, i 3) el retorn al pensament únic.

L'arribada de l'Ayusisme ha impactat l'arena política nacional de manera considerable. Parlem de la reconfiguració del Gobierno de España per a la recepció i contenció de la figura de la Presidenta de la CAM. Parlem de l'entrada d'Óscar Puente com a Ministre, i del seu paper com a *bulldog* de contenció cap a Ayuso en una reestructuració interna per a la neo-consolidació dels socialistes com a *catch-all*. Un PSOE al Govern que reuneix figures conservadores i dialècticament moderades com Margarita Robles, militants del PCE com Yolanda Díaz, i figures verbalment agressives com Puente. I tot ell capaç d'harmonitzar-ho gràcies a la figura de Pedro Sánchez, que actuaria com a Sol i Gravetat en un ordre caòtic.

Tot i que sembla que l'Ayusisme ha arribat a la seva cúspide en tant que força hegemònica a l'Asamblea de Madrid i discurs paradigmàtic, només el temps i l'accident diran si hi ha un pla per a més enllà. Serà el gen Ayuso capaç de seduir tota Espanya?

BIBLIOGRAFIA

Publicacions

Beaudoux, V. G., & D'Adamo, O. (2022). *Una comparación de los estilos de liderazgo comunicados por Ada Colau e Isabel Díaz Ayuso*. Más Poder Local, 48, 8–24. <https://doi.org/10.56151/1589.7542>

Bell, D. (1990): *El fin de las ideologías: sobre el agotamiento de las ideas políticas en los años cincuenta*. Alianza Editorial. ISBN: 978-84-9104-035-4

BLONDEL, J. *Political leadership : towards a general analysis*, London ; Beverly Hills : SAGE, 1987 - <https://hdl.handle.net/1814/27501>

Colomé Garcia, G. (2001). *El príncipe mediático (un cuaderno americano)*. (1 ed.)

Colomé, G. (2005) *El Príncipe en Campaña*. Mediterrania. ISBN: 9788483346457

Colomer, Joan M^a. (2018) *España: Historia de una Frustración*.

Corral R. (2007) *Qué es la Postmodernidad*. Casa del tiempo, num 98. P.67-73. https://www.uam.mx/difusion/casadeltiempo/98_mar_abr_2007/casa_del_tiempo_num98_67_73.pdf

Delgado S. (2004) *Sobre el concepto y el estudio del liderazgo político. Una propuesta de síntesis*. Universidad de Granada. Psicología Política, N° 29, 2004, 7-29.

Gutiérrez A. (2023) *Porque me da la Gana: Ayuso, la nueva lideresa*. A fondo. ISBN 978-84-460-5311-8

Jacques L. *Seminario Los cuatro conceptos fundamentales del Psicoanálisis*. (2006). Essaim, n o 17(2), 89–106. <https://doi.org/10.3917/ess.017.0089>

Jameson, F. (2020). *Teoría de la posmodernidad*. Editorial Trotta. ISBN: 978-84-9879-652-0

Jiménez Díaz, J. F. (2008). *Enfoque sociológico para el estudio del liderazgo político. Barataria*. *Revista Castellano-Manchega De Ciencias Sociales*, (9), 189–203. <https://doi.org/10.20932/barataria.v0i9.186>

Lyotard, J. F. (1989). *La condición posmoderna: Informe sobre el saber*. Cátedra

Ortega, P (2022) *La Construcción del Hiperliderazgo Político: El caso de Isabel Díaz Ayuso*. <http://hdl.handle.net/11531/55780>

Paige, G. (1977) *The Scientific Study of Political Leadership*. Free Press. ISBN 13: 9780029236307

REJAI, M. & PHILLIPS, K. (1997): *Leaders and Leadership. An Appraisal of Theory and Research*, Westport, Preager Publishers.

Rejao, M. y Phillips, K (1977) *Leaders and Leadership. An Appraisal of Theory and Research*. ISBN 13: 978-02759558800

Urbán, M (2023) *Trumpismos*. ISBN: 978-84-19719-70-6

Van Dijk, T (2008) *Discourse and Power*. Palgrave. ISBN 13: 978-0230574090

Recursos en Xarxa

Bautista, J., & Lüdke, S. (2023, Maig 25). a-4a0908a8-9f0d-46ea-a061-77a94870189c. DER SPIEGEL, Hamburg, Germany. <https://www.spiegel.de/international/europe/la-trump-the-popular-politician-radicalizing-spanish-politics-a-4a0908a8-9f0d-46ea-a061-77a94870189c>

CIS (2023) Estudio: 3413 – Barómetro de Julio 2023.

Efe. (2021, Abril). Ayuso defiende un Madrid donde "ricos y pobres" se entienden en un bar. *ELMUNDO*. <https://www.elmundo.es/madrid/2021/04/11/6072d12b21efa0cf5e8b464d.html>

Hedgcoe, G. (2023, Maig 27). Madrid's loose-cannon populist is an asset and a worry for Spain's conservatives. *POLITICO*. <https://www.politico.eu/article/madrid-loose-cannon-populist-isabel-diaz-ayuso-is-asset-worry-spain-conservatives/>

Intxausti, A. (2019, Abril 24). Díaz Ayuso: “Los atascos son una seña de identidad de Madrid.” *El País*. https://elpais.com/ccaa/2019/04/24/madrid/1556103027_484559.html

LaSexta.com. (2021, Maig 9). Ayuso denuncia que el apodo de 'IDA' lo organizaron en el PSOE para venderle como "una persona de. *LaSexta*. https://www.lasexta.com/programas/salvados/mejores-momentos/ayuso-denuncia-que-apodo-ida-organizaron-psoe-venderle-como-persona-desquiciada_2021050960983b0b6c3eec0001163ebc.html

Rastreador, E. (2022, Maig 9). Ayuso dice que en Madrid “no hay clases sociales como intenta vender la izquierda”. *elDiario.es*. https://www.eldiario.es/rastreador/ayuso-dice-madrid-no-hay-clases-sociales-vender-izquierda_132_8975898.html

Redacción. (2020, Setembre 21). Ayuso: “Madrid es España dentro de España. ¿Qué es Madrid si no es España?” *La Vanguardia*. <https://www.lavanguardia.com/politica/20200921/483605905824/ayuso-madrid-espana-declaraciones-reunion-sanchez-coronavirus.html>

Redacción. (2021, Febrer 23). Eduardo García Serrano afirma que Ayuso era una “falangista de rompe y rasga.” *La Vanguardia*.

<https://www.lavanguardia.com/politica/20210223/6258202/eduardo-garcia-serrano-ayuso-falangista.html>

Sánchez, L. (2022, March 23). Feijóo y Ayuso son ya los políticos mejor valorados por delante de Sánchez y Díaz. *La Información*. <https://www.lainformacion.com/espana/feijoo-y-ayuso-son-ya-los-politicos-mejor-valorados-por-delante-de-sanchez-y-diaz/2862925/>

Schaver C. (2021) *Political Polarization after Democratization on the Iberian Peninsula. V-Dem*. https://www.v-dem.net/weekly_graph/political-polarization-after-democratization-

Ser, C. (2021, Desembre 17). “Cuando te llaman fascista sabes que lo estás haciendo bien”: Ayuso y “el lado bueno de la Historia.” *Cadena SER*. https://cadenaser.com/ser/2021/03/15/television/1615801086_433984.html

Tremending. (2022, Maig 8). “La gente de Serrano vive igual que la de Pan Bendito”: críticas a Ayuso tras decir que “en Madrid no hay clasismo ni clases sociales.” *Tremending*. https://www.publico.es/tremending/2022/05/08/la-gente-de-serrano-vive-igual-que-la-de-pan-bendito-criticas-a-ayuso-tras-decir-que-en-madrid-no-hay-clasismo-ni-clases-sociales/?utm_source=twitter&utm_medium=social&utm_campaign=web

Tremending. (2023, Octubre 24). “Dice Ayuso que la gente le dice que ‘son libres porque viven en Madrid’, porque en Murcia llevamos cadenas y mordaza.” *Tremending*. <https://www.publico.es/tremending/2021/04/27/dice-ayuso-que-la-gente-le-dice-que-son-libres-porque-viven-en-madrid-porque-en-murcia-llevamos-cadenas-y-mordaza/>

Vich, J. (2023, Maig). Viaje a la milla de oro del “ayusismo”: ‘Es muy natural y vive la vida.’ *ElNacional.cat*. https://www.elnacional.cat/es/elecciones/autonomicas-2023/viaje-milla-oro-ayusismo-natural-vive-vida_1025334_102.html

Wilkinson, I. (2021, Maig 3). Isabel Díaz Ayuso, the charismatic populist tipped as a future national leader. *The Times*. <https://www.thetimes.co.uk/article/isabel-diaz-ayuso-the-charismatic-populist-tipped-as-a-future-national-leader-k7z83sj5j>

Wilkinson, I. (2023, Febrer 20). Isabel Díaz Ayuso: patron saint or Spanish Trumpista? *The Times*. <https://www.thetimes.co.uk/article/isabel-diaz-ayuso-patron-saint-or-spanish-trumpista-qtvnrw3xk>

ANNEXOS

Dades per a l'elaboració dels gràfics del punt Ayusopasión

FITXA TÈCNICA

La següent taula ha estat confeccionada per a l'elaboració de gràfics que serveixin per a una il·lustració del que els seguidors d'Isabel Díaz Ayuso destaquen d'ella, i com reaccionen a les imatges que altres seguidors recuperen després d'una atracció inicial.

Les taules apareixeran a l'apartat 'Annexos' del Treball de Fi de Grau *El Mètode Ayuso*. La seva interpretació via gràfiques i explicació descansarà en l'apartat 'AYUSOPASIÓN: Yo con Ayuso, siempre'.

Tamany de la mostra	N = 40
Mostreig	Aleatori. Procura no acaparar massa d'una controvèrsia (Cas Begoña, Carta Sánchez, investigació AGA (Alberto González Amador), Llei d'Amnistia, etc. ha estat preferible la selecció de TikToks amb més de 4,000 <i>likes</i> amb comentaris destacables de més de <i>likes</i> per tal d'obtenir una major representativitat i no pecar de nínxol <i>online</i> .
Columna 1	#. Número de 1-40. En vermell: escenari i/o elements <i>hard</i> . En verd: escenari i/o elements <i>soft</i> .
Columna 2	Data. Data en la que fou publicat el <i>TikTok</i> .
Columna 3	Imatge congelada. Ex: Ayuso a l'Assemblea
Columna 4	Missatge (què diu). Resum del missatge per contextualitzar. En LILA si conté elements de GUERRA CULTURAL (vegeu apartat 'Contextos' → 'Context Cultural'.

	En TARONJA si conté alegacions a VENEZUELA / DICTADURA / TOTALITARISME → vegeu l'apartat 'Anatomia' → ¡Qué Vienen los Socialistas! En VERD si menciona EH BILDU, ERC, JUNTS.
Columna 5	Actitut del Missatge (com). Etiquetes disponibles: 1) DISCUSSIÓ · 2) CONFRONTACIÓ · 3) QÜESTIONAMENT · 4) ANUNCI · 5) FISCALITZACIÓ · 6) PERSONA · 7) HUMANITZACIÓ
Columna 6	Àmbit del Missatge. Etiquetes disponibles: 1) CULTURA · 2) EDUCACIÓ · 3) SANITAT · 4) ECONOMIA · 5) FEMINISME I GÈNERE · 6) VIVENDA · 7) TAUROMAQUIA · 8) ESTAT · 9) ALTRES POLÍTICS
Columna 7	Comentari amb més likes. En BLAU si conté elements de REIVINDICACIÓ DE LA PRESIDÈNCIA. En GROC si conté alegacions a VENEZUELA / DICTADURA / TOTALITARISME
Columna 8	Tipus de comentari. Què suscita el comentari amb més likes. Etiquetes disponibles: 1) ENGRANDIOSAMENT · 2) REITERACIÓ · 3) NEGACIÓ

AYUSOPASIÓN: DADES PER A LA ELABORACIÓ DE GRÀFICS

#	Data	Imatge Congelada	Missatge (què diu)	Actitut del Missatge (com)	Àmbit del Missatge	Comentari amb més <i>likes</i>	Tipus de comentari
1	13/5/2024	Ayuso en roda de premsa	Ayuso vesteix la samarreta del Real Madrid	Humanització	Cultura	POR ISABEL AYUSO YO GUSTOSAMENTE ME HARÍA SOCIO INFINITO DEL REAL MADRID , UNA GRAN DAMA VISTIENDO LA CAMISETA DEL MEJOR CLUB DE FÚTBOL DEL MUNDO 🌍, 🙌🙌🙌🙌🙌🙌 MARAVILLOSO	Engrandiosament de la figura
2	11/5/2024	Ayuso a una entrevista	Crítica a “Zorra” de Nebulossa, qüestionament del su feminismo	Discussió	Feminisme i Gènere	“Quitando unos cuantos zurdos que no tienen ni la ESO, toda España admira a esta espléndida política, mujer y mejor persona.”	Engrandiosament de la figura
3	9/5/2024	Ayuso amb un gos	Interacció amb un animal al carrer	Humanització	Persona	“Los animales saben cuando una persona es buena”	Reiteració
4	9/5/2024	Ayuso a l’Asamblea	Ayuso balla a l’Asamblea mentre qüestiona l’oposició	Humanització	Persona	“Genial, la mejor”	Reiteració
5	8/5/2024	Ayuso a l’Asamblea	Qüestionament del pla d’inversió del Gobierno	Qüestionament	Economia	“Grande eres mujer. Todos mis respetos”	Engrandiosament
6	8/5/2024	Ayuso a l’Asamblea	Ayuso respon a Juan Lobato amb to vacilador	Confrontació	Vivenda	“Lista... guapísima. Yo con Ayuso!”	Engrandiosament
7	8/5/2024	Ayuso a Catalunya	Qüestionament de les habilitats gestores de Salvador Illa	Qüestionament	Altres polítics	“Arriba mi reina. Valiente mujer. Te admiramos desde Venezuela”	Engrandiosament
8	6/5/2024	Ayuso roda de premsa	Crítica a la carta de Pedro Sánchez	Demana fiscalització	Altres polítics	“España está ya camino avanzado a una dictadura, y acabaremos como Venezuela y Cuba, democracia	Reiteració

						RIP, y los de Pinocho estafador cada día más millones”	
9	5/5/2024	Ayuso en roda de premsa	Dia de la Mare	Humanització	Persona	“Mucha fuerza mujer ACOSADA, PERSEGUIDA, VIOLENTADA POLÍTICAMENTE Y SISTEMÁTICAMENTE POR LAS IZQUIERDAS MACHISTAS!!!!”	Underdog
10	6/5/2024	Ayuso en roda de premsa	Vincle cultural MAD+ES amb la tauromaquia	Discussió	Tauromaquia	“Ayuso Presidenta. Toda España está contigo. ¡Olé!”	Engrandiosament
11	2/5/2024	Ayuso a la Casa Real de Correos	Canta	Humanització	Cultura	Me encanta verla feliz. ES muy grande AYUSO. VIVA MADRID Y VIVA AYUSO!!	Engrandiosament
12	2/5/2024	Ayuso als actes del Dos de Maig	Entona l'himne	Humanització	Cultura	está mujer si que me representa y no soy de Madrid. Ayuso presidente de España	Engrandiosament
13	2/5/2024	Ayuso a la Casa Real de Correos. Fa discurs	Discurs-resum de la seva doctrina	Discussió	Varis	ISABEL III DE ESPAÑA AYUSO PRESIDENTA	Engrandiosament
14	1/5/2024	Ayuso a la premsa	Qüestionament de la transparència en el Cas Begoña	Qüestionament	Altres polítics	“Con un catarrazo épico y ahí está”	Underdog
15	30/4/2024	Almeida a l'Ajuntament	Es defensa sobre qüestions de corrupció + “Que abandone de inmediato la Presidencia del Gobierno el jefe de una trama corrupta”	Demana fiscalització	Altres polítics	“ya no vivo en Madrid pero opino que son los mejores políticos juntos con Isabel Díaz Ayuso.”	Engrandiosament
16	30/4/2024	Ayuso a l'Asamblea	Balança de poders inclinada al PSOE. Cas Begoña.	Demana fiscalització	Altres polítics	“Pueden atacar a Ayuso pero la mujer de Sánchez es intocable. Sánchez se escondió detrás de una carta por no dar la cara. Bravo Ayuso!!”	Engrandiosament
17	30/4/2024	Ayuso a l'Asamblea	Comentaris derogatoris a la figura de Mónica García i al	Confrontació	Altres polítics	“Ayuso Presidenta de España”	Reiteració

			projecte de Más Madrid. "Totalitari".				
18	30/4/2024	Ayuso a l'Asamblea	A Juan Lobato. Acusació d'assenyalar la seva família i de ser "còmplice de la Moncloa"	Confrontació	Altres polítics	"Eres un ejemplo a seguir, una luchadora, guerrera, todo un ejemplo de feminidad no lo que hay ahora, gracias por ser como eres!!!!"	Engrandiosament + underdog
19	27/4/2024	Ayuso en roda de premsa. Apareix símbol partidista.	Cas Begoña. Crítica a la emocracia.	Demana fiscalització	Altres polítics	"Brutal"Menos manifestaciones y más explicaciones".	Reiteració
20	27/4/2024	Ayuso en roda de premsa. Apareix símbol partidista.	Discussió sobre gestió i paper del Gobierno. "Estamos ante la batalla por la libertad más importante que España ha librado en décadas". Elements polaritzadors.	Discussió	Altres polítics	"Ole Ole Ole Ayuso"	Reiteració
21	25/4/2024	Ayuso passeja per Valladolid	-	Persona	-	"Viva Ayuso eres la mejor"	Engrandiosament
22	25/4/2024	Ayuso en roda de premsa	Crítica a la Carta, crítica emocracia	Confrontació	Altres polítics	👊👊👊👊 ayuso presidenta,,,verdades como puños dices guerrera 🤔🤔	Engrandiosament + underdog
23	23/4/2024	Ayuso saluda a la massa en un acte públic a Alcalá de Henares	Salutació	Humanització	-	"Ayuso presidenta de España"	Engrandiosament
24	23/4/2024	Ayuso en un acte públic a Alcalá de Henares	Balla amb les mans	Humanització	-	ISABEL III DE ESPAÑA AYUSO PRESIDENTA	Engrandiosament

25	22/4/2024	Ayuso en un acte públic a Cancún (Mèxic)	Fa poesia sobre Madrid	Discussió	Cultura	“Enhorabuena! Sigue así Isabel”	Reiteració
26	21/4/2024	Ayuso als Premis Platino. Presenta un premi.	Parla sobre Madrid	Discussió	Cultura	“Que guapa exelente mujer tu representas a toda España con orgullo”	Engrandiosament
27	18/4/2024	Carlos Díaz-Pache (PP) a l'Asamblea de Madrid	Resposta a pregunta de vivenda amb confrontació sobre els béns dels assemblearis d'esquerra	Confrontació	Altres polítics	“este tío me está sorprendiendo para bien, se está gestando un equipazo en Madrid que debería ser titular para España”	Reiteració
28	18/4/2024	Ayuso a l'Asamblea	Xoc llibertat v. “dependència” (subsidi) amb Más Madrid	Confrontació	Economia	“Mi hijo lleva dos años en una universidad y este año también va una hija. Mientras esté la Sra. Ayuso, apoyaré a mis hijos para que sigan en Madrid. “	Engrandiosament
29	18/4/2024	Ayuso a l'Asamblea	Xoc econòmic amb Juan Lobato. Menciona Bildu.	Confrontació	Economia	la queremos de presidenta pero de España fuerte Ayuso 🤔👉👉👉👉👉👉	Engrandiosament
30	17/4/2024	Ayuso en roda de premsa	Entona trista la “persecució fiscal” cap a la seva parella	Discussió	Persona	“No me gustaría estar en tu piel, per tu puedes con todo !!!!! 100 👉”	Underdog
31	16/4/2024	Ayuso fa un tour per Bilbao	Es fa fotos, posa amb rockeritos i menja tapas	Humanització	-	“Nuestro muro contra socialismo, terroristas , golpistas, prófugos y comunistas , por eso la votamos por mayoría una y otra vez , la mejor”	Engrandiosament
32	16/4/2024	Ayuso en roda de premsa a Bilbao. Símbol partidista.	Bilbu i el PSOE. “Lo que importa es la poltrona”	Confrontació	Altres polítics	“que grande. con que naturalidad, muestra la realidad vasca”	Reiteració

33	11/4/2024	Ayuso a la premsa	Ayuso qüestionaria la decisió del PSOE d'investigar-la	Qüestionament	Persona	“SRA. PRESIDENTA...MIENTRAS USTED SIGA AHI TENDRA MI VOTO, SI SE PASA A NACIONAL SEGUIRÁ TENIENDOLO. SI DEJA EL PARTIDO SE VA MI VOTO”	Engrandiosament
34	11/4/2024	Ayuso a l'Asamblea	Ayuso defensa la sanitat a Madrid a través d'un atac a la figura de Mónica García (MM) com a Ministre	Confrontació	Sanitat	“Que buena eres Ayuso 🙌🙌”	Reiteració
35	10/4/2024	Ayuso en roda de premsa	Sobre el fitxatge de David Broncano a RTVE	Qüestionament	Cultura	Eres la mejor! ❤️ Te queremos en la Moncloa! y llegará ese día!	Engrandiosament
36	10/4/2024	Ayuso en roda de premsa	Confrontació amb periodistes de <i>El Plural</i> per qüestions relacionades amb la seva vida personal. Menciona el model institucional del Gobierno “me pago mis aviones, me pago mis vacaciones”.	Confrontació	Persona	Siempre escuchamos respuestas de Ayuso. DONDE ESTÁN LAS EXPLICACIONES DE PEDRO SÁNCHEZ POR LOS TRAJOS SUCIOS DE SU MUJER????	Reiteració
37	9/4/2024	Cayetana Álvarez de Toledo (PP) parla de l'amnistia en una entrevista	No habrá amnistía ni autodeterminación	Discussió	Estat	“que culta esta mujer y finaes que a las verduleras de Sánchez le da mil.vueltasBravo Cayetana”	Engrandiosament
38	8/4/2024	Ayuso en un acte públic	Es mostra genuïna	Humanització	Persona	“Nuestra futura presidenta 🙌🙌”	-
39	8/4/2024	Ayuso a l'Asamblea	Qüestionaria la llei d'amnistia	Qüestionament	Estat	“Isabel la grande”	Engrandiosament
40	7/4/2024	Noelia Núñez (PP) a la premsa	Parla del blanquejament a Venezuela	Confrontació	Estat	“Olee Oleee y Oleeee Bravo por Noelia Muy Bien Hablado”	Reiteració

Entrevista amb el Gabinet de Presidencia de la Comunidad de Madrid

El dimarts 14 de maig de 2024 aconseguírem trobar-nos amb membres essencials del Gabinet de Presidencia de la CAM per a la Real Casa de Correos, a la Puerta del Sol (Madrid), després d'haver-hi traslladat una proposta lo suficientment convincent així com una síntesi temprana de la present investigació.

Aquí la transcripció de les preguntes i respostes formulades:

- **¿Cuál es su profesión? y ¿Cuánto tiempo lleva ejerciéndola?**

Mi profesión es, indiscutiblemente, la de periodista. Ahora, en los términos en los que a ti te interesan siempre he estado con Miguel Ángel Rodríguez, que aprovecho para decir que es el mayor genio en la comunicación que he conocido en mi vida y el tipo más brillante.

Empecé ejerciendo como periodista en el año 1981, en el *Alerta Santander* y en un periódico llamado *La Región de Toledo*. Así mismo, trabajé en la Cadena COPE, donde fui el Director del Informativo a las 14:30h, así como el Jefe de Información Política. Y también trabajé, y eso me enorgullece, con Encarna Sánchez, siendo su reportero cuando empezó en Madrid. De ahí pasé al Partido Popular, trabajando en el Gabinete de Prensa mano a mano con Miguel Ángel Rodríguez. De ahí fuimos a Moncloa, él ejerciendo como portavoz y yo como su subsecretario. Y una vez dejé eso, fue Consejero Miembro del Consejo de Administración de RTVE, así como Miembro del Consejo de Administración de la Agencia EFE entre muchas otras cosas.

- **¿Por qué dar el salto al Partido Popular? ¿Fue por cuestiones ideológicas o por la oportunidad laboral que suponía?**

Personalmente, cuando empecé con Miguel Ángel (Rodríguez) en el en el Partido Popular en febrero del '90 yo no estaba cerca ideológicamente del Partido Popular. A mí me pareció que Miguel Ángel era una persona muy brillante, con muchas ideas; y que venía dispuesto a cambiar la manera de comunicar de una derecha que estaba ya muy antigua y que no llegaba a la gente. Y me pareció que era una aventura profesional muy interesante. Es verdad que una vez con Miguel Ángel fuimos ayudando a construir un discurso con el que el Presidente Aznar, que es otra de las personas más brillantes que he conocido en mi vida, perdí muchas veleidades izquierdistas para acabar entendiendo la la realidad política y la realidad social de un modo más distinto, no mucho más cercano de lo que son hoy los presupuestos que defiende la presidenta Díaz Ayuso. Además, a mi edad, el que se me permita poder cerrar este ciclo político con Isabel Díaz Ayuso es lo mejor que

le puede pasar a cualquiera, porque es una persona con las ideas muy claras con una capacidad de trabajo arrolladora, y con un sentido de la libertad como he conocido muy poca gente en la vida.

- **¿Quiénes son sus referentes políticos?**

Mis dos grandes referentes políticos se llaman Isabel Díaz Ayuso y José María Aznar.

- **¿Y antes de conocerles?**

Lenin. Hubo un momento en mi vida de juventud en el que creí en el marxismo-leninismo, hasta que hice un viaje por los países del este todavía con el muro de Berlín, haciendo el viaje a la inversa de Lenin, y ahí llegó mi querido comunismo, cuando vi la miseria, la pobreza y el totalitarismo que pisoteaba las vidas de la gente. Supe hacerme eso que había aprendido en mi teoría marxista que era la autocrítica, me dije: esto no es bueno, esto no funciona.

- **Hablemos un poco sobre la actualidad política un poco el paradigma que nos envuelve. Del escenario político igual, ¿qué lectura general hace?**

A mí me parece que el escenario político actual viene determinado por alguien que está empeñado en sí mismo, que me da la sensación de que está ensimismado y que está empeñado en construir eso que él ya él mismo llama un 'muro' para dividir a una sociedad. Una sociedad que desde que yo tenía 18 años ha consistido en todo lo contrario. Ha consistido en el debate político ha consistido en la convergencia de sin extremismos más allá de los terroristas más allá de los independentistas que Cataluña el País Vasco donde a dos grandes partidos que eran el Partido Socialista y el PP eran capaces de entender la realidad (con sus diferencias y sus matices) pero en términos generales de un modo bastante parecido: en sentido de la competencia, de la convivencia, del respeto a las leyes, de respeto a la seguridad jurídica etc. Y creo que en este minuto hay un presidente del Gobierno en La Moncloa que está dispuesto a destrozarse todo eso y destrozarse todo eso.

Frente a él está la libertad, quien ha decidido hacerse enemigo, la libertad.

- **¿Cómo definiría la manera de hacer política en la actualidad? ¿Se diferencia de cuando usted se empezó a interesar por ella/cuando empezó a participar profesionalmente en ella? ¿A qué cree que se debe?**

Cuando yo empecé profesionalmente en la política, las ruedas de prensa las hacíamos en una mesa redonda donde estábamos Radio Nacional de España, la Cadena SER y la Cadena COPE, las 3 únicas radios más una televisión que era Televisión Española, la Agencia EFE, y Europa Press. Ahora, el mundo de la información y de la comunicación ha cambiado radicalmente. Ya no digo en el número de televisiones, de radios, y de periódicos, sino con la entrada del Internet en el juego.

En referencia al mundo de la política: los personajes que yo voy viendo no son ni parecidos en muchos casos a los que conocí en aquellos años '80. Creo que ahora probablemente hay una media en calidad intelectual más baja, pero también creo que hay algunas personas con una calidad que sobrepasa con mucho la media y que no solamente se hubieran defendido muy bien en aquellos años '80 como es el caso de Isabel Díaz Ayuso.

- **Entremos en la dirección de la figura política de Isabel Díaz Ayuso y en papel que usted desempeña en ella. A menudo se habla de que la Presidenta de la CAM es un constructo de su Gabinete, un producto hechizado por el Sr. Rodríguez. ¿Hasta qué punto está usted de acuerdo con esta afirmación?**

Eso es radicalmente falso. Verás, Isabel Díaz Ayuso es una persona con un alto interés y una alta devoción a la política desde que conoce a Gregorio Ordóñez. Esa consideración que algunos hacen de “es una persona que de repente aparece como de la nada y entonces tiene un genio que es Miguel Ángel Rodríguez con un Gabinete maravilloso que la construyen, que se inventan un personaje”. Pero el personaje Díaz Ayuso venía de serie. Ella es como es y no no cede 1 milímetro en ser como es. Ahora, ¿también tiene un buen gabinete? Decir lo contrario sería para matarme. Definitivamente, creo que ella misma ha sabido rodearse de una gente que le aporta lo que ella necesita; pero quien pide, quien subraya, es ella. Y es que Díaz Ayuso, a diferencia de otros, tiene ideas propias. Y como tiene ideas propias y es alguien bastante ingobernable, no perdiste que nadie le diga lo que tiene que decir y lo que tiene que hacer, ni en lo personal ni en lo profesional. No solo es capaz de aceptar aquello que se le acerca, sino que es capaz de desarrollar propuestas ambiciosas. Ella siempre va más allá. Es una persona que no para. Y entenderás que para una persona que no para, escribirle el relato de su vida cada día es imposible.

Eso qué significa tú para enfrentarte a Moncloa, a toda la izquierda, medios de comunicación etc. si realmente eres un muñeco vacío no podrás hacer. Isabel Díaz Ayuso no solo no es un muñeco vacío, sino que no tiene miedo. Porque cuando tú crees en lo que haces en política y no tienes miedo por qué crees en lo que haces,

no te importa en absoluto enfrentarse que sea, como cuando se enfrentó al Presidente del Gobierno en la famosa escena de la Cumbre de las banderas.

- **Se acusa al PP en Madrid y, en especial, a la Sra. Ayuso de ser los principales importadores de la polarización en la arena política nacional. Cree usted que esta afirmación es desmesurada, cree que sí que existe polarización por parte de la Sra. Ayuso o bien opina que la confrontación a las fuerzas políticas contrarias es proporcional al que recibe la Presidenta?**

Por definición, la vida política en democracia siempre está más o menos polarizada. Lo que sí es un peligro es el exceso de polarización, entendida como enfrentamiento casi civil. En cuanto a la Presidenta, dime un eslogan que polarice menos que ‘ganas’.

También diré: cuando a ti te están atacando permanentemente más allá del plano público y político, en el plano personal y familiar sobre un asunto que ni la Fiscalía española ni europea han decidido investigar porque detectaron que ahí no había nada que investigar; ¿es justo decir que es Isabel Díaz Ayuso quien polariza? Lo que nadie puede pretender ni esperar es que la Presidenta se deje acorralar ni amedrentar. Como dijo M.A.R. hace unos días en *El Otro Enfoque*: “si tú me insultas, yo también”. Porque, además, si lo hiciera, estaría traicionando a su electorado. Que sabe que es una persona que se enfrenta. Si no lo hiciera, el electorado se sentiría indefenso. Así mismo, no puedes ponerle una alfombra roja a Puigdemont y decir que yo polarizo porque digo que es un prófugo de la justicia. Porque lo es.

Así mismo, yo no me empeño en escribir artículos o dar noticias que conduzcan a la polarización en términos de comunicación, no. Lo que hago es contar lo que hacemos. Y responder en términos reales a la defensa de quien nos ataca. Porque no ha habido en meses debate en el Parlamento en el que desde todas las coordenadas, sean Ministros o Diputados, no hayan agredido a la figura de Isabel Díaz Ayuso. Una Presidenta regional a la que se le hace un ataque permanente. Es por ello, además que mucha gente concordó con ese “me gusta la fruta”. Porque mucha gente piensa como ella. Hasta el punto en el que hacen *merchandising*.

- **La lucha actual del Partido Popular él cuál cree que es a nivel nosotros es lucha bueno es luchar no es hacer gobierno en Madrid es más y “luchar”.**

Madrid no es una diputación provincial, Madrid es la capital de España y utilizando una frase de la Presidenta: “todo lo que afecta a España le afecta a Madrid”, sea en Galicia, en Asturias, en Cataluña, en Andalucía o Baleares, le afecta. Como todo lo que se hace desde Madrid le afecta al resto de España.

Un pequeño dato. Nosotros aportamos, Madrid, aporta el 70% de la cobertura económica del resto de España. Entonces ¿cómo va a ser ajeno a Madrid lo que decida alguien desde el Palacio de La Moncloa?

Cuando tú tienes en La Moncloa a alguien que todo lo que hace desde que se levanta por la mañana es obsesionarse con Isabel Díaz Ayuso personalmente y además hacer políticas, todas las que puede contra Madrid, como tú comprenderás mi pelea política no es con Lobato, es con quien realmente está haciéndole daño a Madrid: el Gobierno.

La Comunidad de Madrid no es una broma. Y enfrentarte a la Comunidad de Madrid, no políticamente al uso, sino a la gente de la Comunidad de Madrid, no es una broma. Aquí viven siete millones de almas que desde por la mañanita se levantan a trabajar, no a pedir subvenciones desde por la mañana hasta por la noche, donde saben que desde el minuto uno en que llegan a Madrid son considerados como algo más, y que podemos desarrollar sus proyectos de vida.

Desgraciadamente hay algún personaje que tiene una convicción política que es radicalmente distinta, que es la de subvención, la de “aquí estoy yo que todo el mundo me agradezca el desayuno de la mañana”. Es como Maduro, como a cualquier bolivariano. Es un problema, pero no es la manera de jugar y no va a conseguirlo.

- **¿Cómo definiría el Ayusismo?**

Lo que la gente ha descubierto en Díaz Ayuso es que cuanto más la acosan desde la izquierda, cuanto más la difaman desde la izquierda, cuanto más la atropellan desde la izquierda, más crece en su valor frente al resto de la gente. Porque la gente pide verdad, y pide a alguien que sepa hacerle frente a la mentira.

La verdad es la idea central en la figura de Ayuso.

Es por esa verdad que la recepción que le hace la gente en Madrid sucede también en Chile, donde estuvimos hace un mes. Íbamos por la calle en Santiago de Chile y en un ratito es un paseo no te imaginas la cantidad de gente que le decía: “yo te sigo por las redes sociales”, “necesitamos muy como tú aquí en Chile”.

Porque la Presidenta tiene una conexión muy fuerte con la calle y eso solo lo consigues con la verdad. Cuando tú consigues en política que alguien quiera estar contigo tienes mucho camino andado. Alguien con quién se identifiquen. Y la Presidenta ha conseguido que haya una mayoría absoluta de madrileños que se identifican con ella, que se sienten orgullosos de pertenecer al mismo club que ella.

Si tú consigues cómo es el caso de la Presidenta que cuando se hable de Libertad (por cierto, palabra de izquierdas), que la gente la identifique contigo desde el minuto uno, lleva mucho andado. Y libertad no es cualquier cosa, Libertad es una manera de concebir la vida y una manera de desarrollarla, si tú dices “no va a haber más impuestos en Madrid”, la gente lo entiende a la primera. Cuando se lo dices claramente y cuando ven que es verdad, la gente te cree. Cuando tú dices “Madrid no se cierra” y no se cierra, y en el mundo entero te reconoce en la prensa, hasta el *New York Times*, lo has conseguido. Son conceptos muy claros que son tus titulares.

- **¿Había una “amenaza” lo suficientemente grande en Madrid como distrito regional para usar el Comunismo/Libertad como eslogan el 4-M-2021?**

En cuando aparece un personaje como Chávez, ¿tú crees que alguien se le pasó por la cabeza cómo iba a acabar en Venezuela? No. Cuando alguien utiliza todo el aparato del Estado frente a alguien y ya no hablo de Ayuso, hablo en términos generales, pervierte la Fiscalía General del Estado, cuando alguien se compromete con un prófugo de la justicia a aprobar una amnistía a cómo se luce sin constituir, cuando alguien se compromete a aprobar un referéndum para la segregación que una de las regiones de España, de verdad ¿tú crees que no existe un peligro como para decirle a la gente eh Comunismo o Libertad? Como diríamos los marxistas, hacemos un análisis concreto de una realidad concreta.

- **¿Por qué desfilar acompañada por las autoridades el Dos de Mayo?**

Te voy a dar un dato sobre ese día. Fue la retransmisión más vista en Telemadrid de los últimos veinte años. Y ganó en todas las franjas de audiencia a los Informativos ese día. En Madrid.

La parte militar quien la diseñó fue el Ministerio de Defensa.

- **¿Cuál es el fin del Ayusismo? ¿Hay más camino por recorrer?**

Siempre hay más camino por recorrer. Ahora, la misión de Isabel Díaz Ayuso no es otra que hacer todo lo posible para que Alberto Núñez Feijóo sea el próximo Presidente del Gobierno de España.

Isabel Díaz Ayuso es Presidenta de la Comunidad de Madrid. Y su proyecto se llama Comunidad de Madrid. Desarrollar el mejor Madrid en el tiempo que nos queda cuidando de ella. No hay más.

Galeria d'imatges: Un recorregut pel treball de camp a Madrid

1

2

3

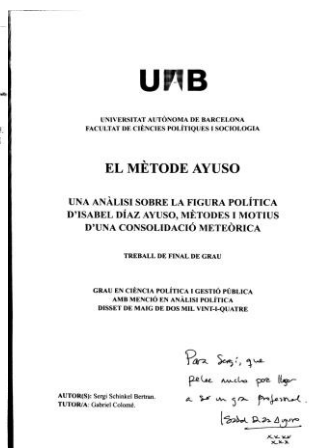
4

5

6

7

1. Assistència als actes del Dos de Mayo: entrega de les Cruces al Orden, discurs de la Presidenta i demostració militar.
2. Isabel Díaz Ayuso desfila entre les forces de seguretat. A la Puerta del Sol (Madrid).
3. Bandera de 'Libertad o Muerte'. Vista a Lavapiés (Madrid). 14 de maig.
4. Trobada amb Miguel Ángel Rodríguez (M.A.R.), assessor directe d'Isabel Díaz Ayuso.
5. Esborrany de les preguntes formulades al Gabinet de Presidencia de la CAM sobre l'esquema enviat al cos tècnic del mateix.
6. Esborrany de l'estructura de les preguntes formulades al Gabinet.
7. Portada signada i dedicada per Isabel Díaz Ayuso. La Presidenta va tenir només accés a la portada i a un petit resum sobre la investigació. La seva signatura, doncs, no implica una legitimació del contingut del Treball.

Isabel Díaz Ayuso (dreta) i l'autor d'aquesta investigació, Sergi Schinkel (esquerra). A la sala de premsa de la Real Casa de Correos. A Madrid. 14 de maig de 2024.